

Smittspridaren

Nyheter från Smittskyddsenheten i Region Västerbotten

Smittspridare nr 2 2021

Under 2021 har i princip allt inom vård och smittskydd handlat om covid-19 och covid-19 vaccinerings. Vi kommer här att informera lite kortfattat om covid-19, men också om annat aktuellt inom smittskyddsområdet. Regeringen har beslutat att ta bort många av restriktionerna gällande pandemin den 29 september. Folkhälsomyndigheten har bedömt att de allmänna råden om allas ansvar att förhindra smitta av covid-19 tas bort den 29 september. Folkhälsomyndigheten har beslutat om nya allmänna råd som gäller från 29 september som särskilt riktar sig till vuxna som ännu inte vaccinerat sig eftersom ovaccinerade löper större risk att smittas av covid-19 och att smitta andra. Det är viktigt att alla, även fullvaccinerade, fortsatt är uppmärksamma på symtom och stannar hemma vid misstanke om covid-19.

Aktuellt om covid-19

Pandemin är långt ifrån över men vi är i ett annat läge idag än för ett år sedan då en stor del av befolkningen som är 16 år och äldre är fullvaccinerade. Fullvaccinerade har ett gott skydd mot svår sjukdom och dödlighet. Fram tills vecka 36 uppgår antalet covid-19 fall i Västerbotten till drygt 16 350 st. Till vecka 20 låg antalet diagnostiserade covid-19 fall på en hög nivå med minst 400 fall per vecka. Under juni och juli låg smittspridningen på en relativt låg nivå. Deltavarianten identifierades i Västerbotten i månadsskiftet maj/juni, och samhällsspridning sågs i slutet av juni. Från vecka 31 har smittspridning ökat och alla fall utgörs nu av deltavarianten. (figur 1).

Smittskyddsenheten

Västerbotten läns landsting
901 89 Umeå
E-post:
smittskydd@regionvasterbotten.se

Stephan Stenmar

Smittskyddsläkare
090-785 14 00
stephan.stenmark
@regionvasterbotten.se

Gunilla Persson

Bitr. smittskyddsläkare
090-785 20 15
gunilla.k.persson
@regionvasterbotten.se

Therese Thunberg

Bitr smittskyddsläkare
090-785 37 51
therese.thunberg
@regionvasterbotten.se

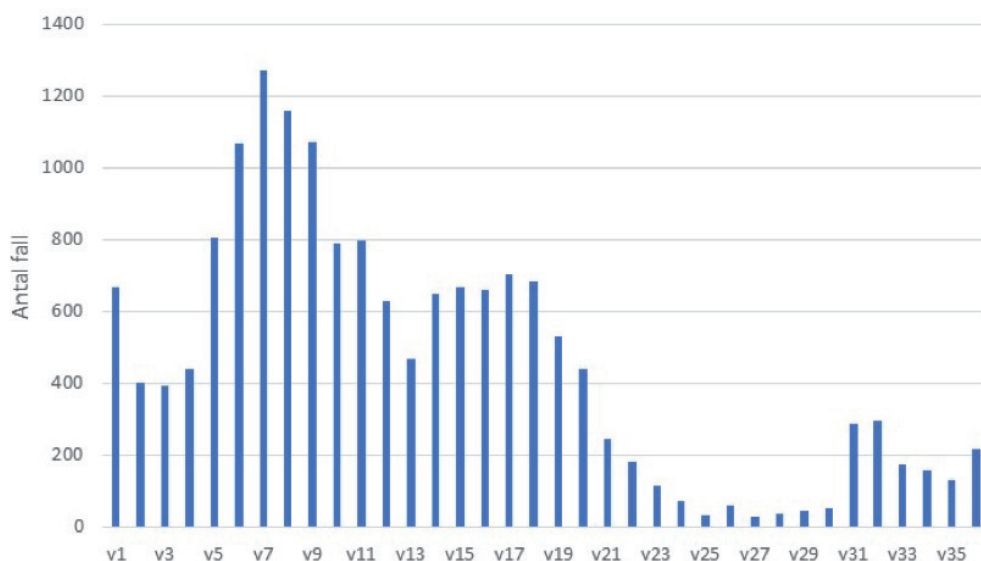
Anna Kauppi

Smittskyddssköterska
090-785 37 65
anna.kauppi
@regionvasterbotten.se

Denise Jarvis

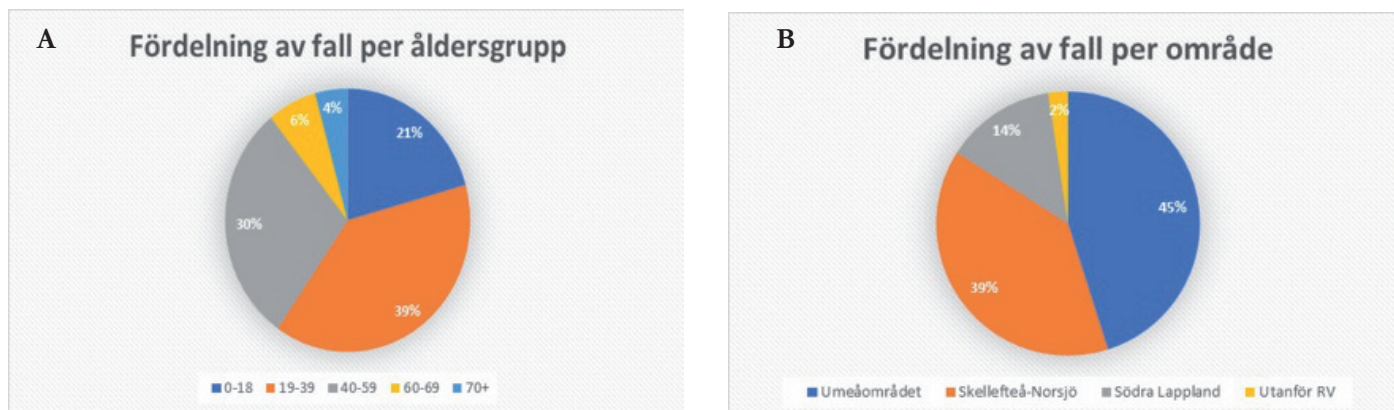
Smittskyddssekreterare
090-785 13 68
denise.jarvis
@regionvasterbotten.se

Fall per vecka 2021

Figur 1: Fördelning av diagnostiserade covid-19 fall i Västerbotten per vecka under 2021.

Störst smittspridning under augusti månad har setts i de yngre åldersgrupperna, under 30 år (figur 2A). Sett till befolkningens mängd har störst smittspridning skett i Skellefteå området med 39% av fallen, medan Umeå området står för 45% av fallen (figur 2B).

Figur 2: A) Fördelning av covid-19 fall uppdelat i åldersgrupper under 2021 till och med vecka 36.

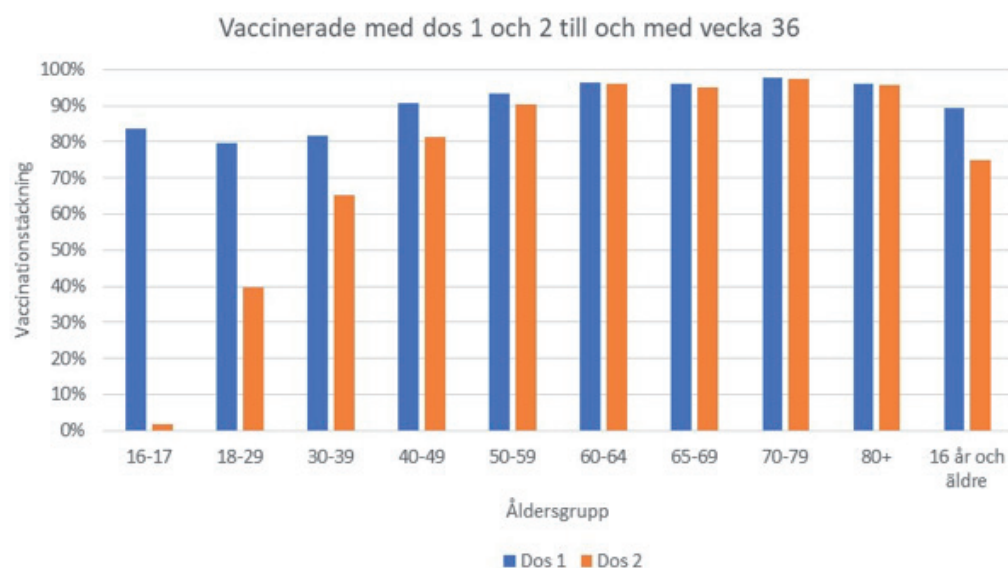
B) Fördelningen av covid-19 fall per område i regionen.

Lokala klusterutbrott förekommer i olika miljöer och spridning ses i skolor, idrottsföreningar (lagsporter) och arbetsplatser. Spridning ses även vid privata sammankomster, restaurangbesök och fester.

Många restriktioner tas bort 29 september då exempelvis publiktak och begränsningar vid restaurangbesök lyfts. Folkhälsomyndighetens allmänna råd att arbeta hemifrån tas samtidigt bort och en gradvis återgång till arbetsplatsen kan då inledas. Beslutet är med bakgrund av en hög vaccinationstäckning nationellt samtidigt som smittspridningen ligger på en lägre nivå än under vinter/vår samt att belastningen pga. covid-19 inom slutenvården är låg. Det viktigaste skyddet mot covid-19 och särskilt svår covid-19 är att så många som möjligt vaccinerar sig. I de kommande allmänna råden gäller fortsatt att var och en bör vara uppmärksam på symtom på covid-19. Om du misstänker att du har covid-19 bör du stanna hemma och undvika kontakter med andra människor och att testa sig vid symtom. Vuxna personer som ännu inte har vaccinerat sig även fortsättningsvis bör hålla avstånd till andra människor när det är möjligt. Det är särskilt viktigt i kontakten med personer i riskgrupp och personer som är 70 år och äldre.

Covid-19 vaccination

Covid-19 vaccinering startade vecka 53, 2020 i Västerbotten. Först ut att vaccineras var äldre på SÄBO samt personal som arbetar på SÄBO. Under första kvartalet var mängden vaccin begränsad och processen gick långsamt framåt. Vaccinering av Fas 4 startade i slutet av april där de äldsta prioriterades först. Fram till och med vecka 36 hade vi en vaccinationstäckning på 89 % för dos 1 för alla födda 2005 eller tidigare och 75 % är fullvaccinerade. Högst vaccinationstäckning finns bland personer 60 år och äldre (figur 3). Tillgången till vaccin är mycket god samtidigt som vis er en avmattning i bokningstrycket och dos 1 vaccinationerna av personer under 40 år har stannat av. Vaccinationstäckningen bland gravida och utlandsfödda under 40 år är särskilt låg regionalt och nationellt. Viktigt att arbetsgivare intensifierar ansträngningarna för att motivera personal som arbetar nära personer över 70 år och andra riskgrupper att vaccinera sig mot covid-19 då ovaccinerad personal innebär en ökad risk för patientsäkerheten. Arbetet med att erbjuda vaccinering för ovaccinerade pågår genom att bland annat erbjuda drop-in tider för vaccination med målet att uppnå över 90 % vaccinationstäckning i alla åldersgrupper.

Intensifierad information till MVC planeras från Folkhälsomyndigheten för att nå gravida så att de vaccinerar sig mot covid-19.

Figur 3: Vaccinationstäckning per åldersgrupp uppdelat i dos 1 och dos 2.

Influensavaccination, start 9 november

Under november prioriteras vaccination av äldre på SÄBO och personer över 60 år som är i behov av hemsjukvård, nytt för i år är att denna grupp ska ges högdos influensavaccinet Efluelda®. Under vecka 45-46 prioriteras vaccination av personer 65 år eller äldre och de som riskerar allvarlig sjukdom av influensa. Även hushållskontakter till immunsupprimerade vaccinerar i detta första skede.

Vaccination av dessa grupper är kostnadsfri. För att undvika köbildning med trängsel planeras vaccinationen i första hand att ske via digital bokning, kompletterat även med möjlighet att boka tid via telefonen. Lokala lösningar är inget hinder, utan det viktiga är att allmänheten informeras via hälsocentralens/sjukstugans webbplats på 1177.se hur vaccinationen ska ske.

Allmän information kommer att annonseras i länets dagstidningar, lokala blad och digitalt. Från den 22 november, vecka 47 erbjuds personal inom vård och omsorg influensavaccinering.

All vaccination av vård- och omsorgspersonal inom regionen, kommunerna och privata sektorn bör i möjligaste mån ske på arbetsplatsen, för att ge mer utrymme för vaccination av personer som riskerar allvarlig sjukdom på hälsocentralerna. Drop in-vaccinationer på länets sjukhus kommer denna säsong att vara mycket begränsad. Information kommer att komma på lina.

Den 6 december, vecka 49 är det möjligt för allmänheten att vaccinerar mot influensa.

På regionvasterbotten.se/smittskydd återfinns uppdaterad information om *Influensa- och pneumokockvaccination Västerbotten 2021–2022*.

Pneumokockvaccination till riskgrupper

Pneumokockvaccination rekommenderas till samma riskgrupper som för influensavaccination, utom för gravida. En nyhet för 2021 är att det ligger ett förslag till Hälso- och sjukvårdsnämnden att pneumokockvaccination ska vara gratis för dessa riskgrupper från 1 november 2021.

Vaccinationstäckning barn

Det är viktigt att alla vaccinationer enligt Barnvaccinationsprogrammet fortsätter som vanligt. I vaccinationsstatistik från folkhälsomyndigheten för barn födda 2018 i Västerbotten är drygt 95% av alla 2-åringar fullvaccinerade enligt programmet. Vaccinationstäckningen är lägre i en del kommuner och det är viktigt att programmen fortsätter som vanligt.

Campylobakter

Nationellt har det de senaste veckorna skett en ökning av antalet personer som har insjuknat i campylobakterinfektion i Sverige. Denna uppgång föregås av en ökning av campylobakter hos slaktkycklingar. Viktigt med god hygien vid hantering av rå kyckling för att minska risken att bli smittad. Ingen tydlig uppgång av antalet fall har observerats i Västerbotten i skrivande stund.

Antibiotikaförskrivningen fortsätter att minska

I den senaste rapporten från augusti 2021 har förskrivningen av antibiotika i Sverige fortsatt att minska jämfört med året innan. Försäljning minskade med 14 % i riket och minskning ses i alla regioner. I Västernorrland har försäljningen minskat mest med 17 % och i Västerbotten var minskningen 16 %. I Västerbotten förskrevs 180 recept/1000 invånare under senaste året, vilket är en minskning från 215 recept/1000 invånare året innan. I riket är förskrivningen 220 recept/1000 invånare. Flera orsaker kan ligga bakom minskningen, framför allt kan man se att de restriktioner som gällt under pandemin även lett till en minskad spridning av andra luftvägsinfektioner och att behovet av antibiotika därav minskat. Dessutom kan patienternas sökbeteende ha ändrats under pandemin, där färre söker vårdkontakt för luftvägsinfektioner.

Klamydia

En minskning av klamydia och gonorré hittills i år, minskningen ses både gällande provtagning och antalet positiva prov. Viktigt att testningen ökar i regionen. Antalet positiva provsvar för klamydia har ökat under vecka 31-36 med 94 fall diagnostiserade av totalt 326 fall under året.

Sorkfeber och harpest

Fler fall av sorkfeber har bekräftats i Västerbotten under 2021 jämfört med 2020. Hittills i år har 33 fall av sorkfeber diagnostiserats i regionen jämfört med 13 fall under hela 2020. Det ser även ut att bli fler fall av harpest i år med 15 fall diagnostiserade hittills i år jämfört med 6 fall under samma period i fjol.

Förändringar i personalgruppen

Vår smittskyddssjuksköterska Lena Skedebrant gick i pension under våren. Ny smittskyddssjuksköterska på enheten sedan november 2020 är Anna Kauppi som närmast kommer från infektion där hon främst arbetat med tuberkulos och HIV samt forskning inom infektionssjukdomar. I maj 2021 började ytterligare en smittskyddssjuksköterska på enheten, Kim Sundquist som kommer från infektion med specialkompetens inom hepatiter, sprutbytet och resevaccinationer. Under året har en ny smittspårningsenhet inrättats där Helena Jönsson är enhetschef och Anette Burström är sektionsledare.